

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316200674
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8316200674.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky B. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/X, A., zast. JUDr. Jánom Husárom, advokátom, Štefánikova 17, Humenné, proti odporcovi B. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, A., t.č. V. XX, zast. JUDr. Evou Kákošovou, advokátkou, Partizánska 1057, Snina, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č.k. 10C/17/2016-18 zo dňa 10.02.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa uznesenie.

II. Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) nariadil predbežné opatrenie tak, že uložil odporcovi povinnosť predbežne prispievať na výživu navrhovateľky sumou 200 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky do vykonateľnosti uznesenia. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Navrhovateľke uložil povinnosť do 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať návrh na určenie výživného pre manželku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a), § 75 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku.

V odôvodnení uviedol cit.: „Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala, aby súd zaviazal odporcu platiť jej manželské výživné vo výške 400 eur mesačne od vykonateľnosti rozhodnutia a aby jej uhradil trovy konania.

Vo svojom návrhu uviedla, že pod sp.zn. 10P 341/2015 sa vedie konanie vo veci rozvodu účastníkov konania. Odporca je zamestnaný v spoločnosti U. - K., spol. s .r.o., kde pracuje ako zvärač a prevažnú časť pracuje v zahraničí. Keď bol na Slovensku, bol s navrhovateľkou a ich maloletým synom v spoločnej domácnosti, kedy prispieval na spoločnú domácnosť, ako aj na maloletého syna. Koncom roka 2015 sa odporca odsťahoval zo spoločnej domácnosti, zobral si všetky svoje osobné veci, ako aj osobné motorové vozidlo, ktoré doposiaľ užívala výlučne navrhovateľka. Po odchode zo spoločnej domácnosti nenechal navrhovateľke žiadne finančné prostriedky na domácnosť, prestal platiť platby spojené s bývaním, zrušil navrhovateľke dispozičné právo k účtu, kde sú uložené všetky ich úspory. Neplatí ani výživné pre maloletého syna. Navrhovateľka je nezamestnaná, vedená na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a nemá žiadny príjem. Z dôvodu vysokého príjmu odporcu nemá navrhovateľka nárok na sociálne dávky. Býva v byte s maloletým synom, ktorý navštevuje 9. ročník základnej školy a na ktorého má zvýšené výdavky z dôvodu jeho zlého zdravotného stavu. Finančná situácia navrhovateľky je zlá, pretože ostala úplne bez príjmu. Na bývanie musí uhrádzať sumu 170 eur mesačne. Keďže má zdravotné problémy, často navštevuje lekárov, na čo doposiaľ využívala osobné motorové vozidlo, ale teraz má

zvýšené náklady na cestovné. Na stravu, hygienické potreby a zdravotné pomôcky potrebuje najmenej 100 eur. Odporca pracuje s príjmom okolo 2 500 eur a zamestnávateľ mu hradí cestovné aj stravné. Počas trvania manželstva zabezpečovala navrhovateľka starostlivosť o rodinu, dieťa a domácnosť. Pre navrhovateľku je ťažké zamestnať sa, pretože je vyučená ako čalúnnička a nájsť si prácu v odbore je veľmi zložitá.

Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu navrhovateľka uviedla výšku nákladov na nájom 117,42 eur mesačne, o čom predložila súdu aj doklad, na telefón uviedla náklady vo výške 73 eur mesačne.

Súd si od zamestnávateľa odporcu vyžiadal potvrdenie o výške príjmu za rok 2015. Zamestnávateľ odporcu predložil súdu požadované doklady, z ktorých vyplýva, že priemerný mesačný zárobok otca za rok 2015 bol vo výške 640 eur a boli mu vyplácané diéty, čo mesačne predstavuje sumu priemerne 1 240 eur.

Lustráciou bolo zistené, že na tunajšom súde sa pod sp.zn. 19P 25/2016 vedie aj konanie o nariadení predbežného opatrenia a určenie výživného pre maloletého syna účastníkov konania.

Účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania. Z predloženého návrhu vyplýva, že účastníci konania sú manželia, pričom zo strany navrhovateľky bol podaný návrh na rozvod manželstva. Navrhovateľka sa určenia výživného pre manželku domáha z dôvodu, že odporca v decembri 2015 odišiel zo spoločnej domácnosti, prestal uhrádzať náklady na bývanie, prestal prispievať na domácnosť i na výživu maloletého syna. Navrhovateľka je nezamestnaná, nemá žiadny príjem, na dávku v hmotnej núdzi nemá nárok z dôvodu vysokého príjmu odporcu. Navrhovateľka tak zo dňa na deň ostala bez akýchkoľvek finančných prostriedkov, pretože podľa jej vyjadrenia jej odporca zrušil dispozičné právo k účtu, kde mali úspory. Nevyhnutné výdavky vyčíslila navrhovateľka na sumu 117 eur mesačne za bývanie a 100 eur mesačne na stravu, lieky, lekársku starostlivosť. Okrem toho sa stará aj o spoločného maloletého syna, ktorý navštevuje 9. ročník základnej školy, pričom bol zo strany matky podaný návrh aj na vydanie predbežného opatrenia o určenie výživného pre maloletého syna. Pri predbežnom opatrení je možné určiť výživné v nevyhnutnej miere. Príjem odporcu je pomerne vysoký, súd však pri určovaní výšky výživného nebral do úvahy momentálne diéty, pretože nemal zistené, čo všetko si z týchto diét odporca uhrádza. Priemerný mesačný zárobok otca je vo výške 640 eur mesačne. Súd určil výživné vo výške 200 eur mesačne, čo momentálne považuje za primerané na nevyhnutnú úhradu výdavkov navrhovateľky za bývanie + nákladov aspoň na stravu a lieky. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. Zároveň uložil navrhovateľke povinnosť podať návrh na začatie konania vo veci určenie výživného pre manželku v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.“

V danom prípade súd návrhu vyhovel do sumy 200 eur a nad sumu 200 eur návrh zamietol. Pretože účastníci konania boli rovnako úspešní, súd náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. účastníkom nepriznal.

Proti uzneseniu, a to proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti podala odvolanie navrhovateľka. Namietala nedostatočne zistený skutkový stav. Uviedla, že odporca zarába oveľa viac, ako uviedol súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí. Na podporu svojich tvrdení predložila výpisy z účtu odporcu. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní nezohľadnil všetky jej výdavky uvedené v návrhu, napr. výdavky spojené s cestovaním za ošetrovaním jej a jej syna. Vzhľadom na skutočnosť, že príjem odporcu bol za september 2015 a október 2015 vo výške 2721 Eur, suma výživného určená súdom prvého stupňa je nízka, keďže je zrejmé, že odporcov príjem v zahraničí je nadštandardný. Navrhla, aby súd uznesenie v napadnutom rozsahu zrušil a priznal jej výživné vo výške 400 Eur.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu, a to proti výroku, ktorým súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v časti vyhovel, odvolanie aj odporca. Uviedol, že navrhovateľka v mesiaci december 2015 vybrala z účtu odporcu prostredníctvom jej platobnej karty sumu vo výške 1735,49 Eur, následne v mesiaci január 2016 sumu vo výške 800 eur. Z týchto peňazí mohla uhradiť nielen platby spojené s bývaním a stravovaním. V návrhu opomenula uviesť, že odporca trvalým príkazom zo svojho účtu mesačne hradí za elektrinu, plyn a internet 50 Eur. Poplatky za byt nečinia sumu 170 Eur ako to tvrdí navrhovateľka, pretože bytovému družstvu sa uhrádza suma 116,92 Eur a za plyn, elektriku, internet suma 49,62 Eur. V Snine sú v ponuke voľné pracovné miesta, navrhovateľka však nikdy nemala záujem zamestnať sa. Navrhovateľka užíva nové osobné vozidlo Škoda Rapid, ktoré je

zrejme z požičovne. Je teda zrejme, že nie je v hmotnej núdzi. Odporca si za mesiac január a február 2016 splnil vyživovaciu povinnosť voči spoločnému synovi mal. M. celkovo v sume 300 Eur. Následne súd prvého stupňa rozhodnutím č.k. 19P/25/2016 zo dňa 16.02.2016 vydal predbežné opatrenie, ktorým odporcu zaviazal prispievať na výživu syna sumou 200 Eur mesačne. Odporca teda vykonal doplatok za január a február 2016 vo výške 100 Eur. S výživným na syna súhlasí, s manželským výživným nesúhlasí. Je zamestnaný v spoločnosti U. K., s.r.o. ako stavebný robotník - tesár. Od januára 2015 do septembra 2015 pracoval na stavbe v Nórsku a od októbra 2015 doposiaľ na stavbe vo Švédsku. Momentálne je doma, zamestnávateľ mu neoznámil jeho ďalšie pôsobisko, nevie teda, aký bude mať príjem. Iné príjmy nemá. V byte s navrhovateľkou síce nebýva, za tento byt však chce uhrádzať sumu 85 Eur, teda za elektrinu, plyn a internet naďalej 49,62 Eur a Bytovému družstvu 35 Eur. Na mesiac marec 2016 uhradil sumu 35 Eur bytovému družstvu. Momentálne býva u rodičov, kde prispieva na bývanie sumou 70 Eur mesačne. Synovi platí poisťku spojenú so sporením vo výške 17,30 Eur mesačne. Na Slovensku si platí telefón vo výške 50 Eur. Má poškodenú chrbticu, v dôsledku čoho absolvuje trikrát v roku ambulantné ošetrenie infúziami, čo ročne činí 75 Eur. Počas pobytu na Slovensku dochádza k zamestnávateľovi do Prešova 1x alebo 2x za dva mesiace, čo činí výdavok za benzín na jednu cestu 25 Eur. V zahraničí býva v unimobunke na stavbe, kde má vysoké výdavky na stravu, nakoľko všetko si zabezpečuje z vlastných príjmov. Náklady na stravu vo Švédsku sa pohybujú v sume 20 Eur denne, čo mesačne predstavuje cca 600 až 620 Eur. Za trajekt mesačne platí 40 Eur, výdavky za pracie prášky činia mesačne sumu 20 Eur. Dvakrát ročne si kupuje pracovný odev v hodnote 60 eur / ks, 2 x ročne pracovnú obuv 70/ks, 2x ročne termoprádlo 50 Eur / ks, výdavky má aj za hygienické potreby - 20 Eur mesačne, internet 30 Eur mesačne. Celkové mesačné výdavky dosahujú sumu 1000 Eur, po zápočte výdavkov na syna 1200 Eur. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd návrh na manželské výživné v celom rozsahu zamietol. Na podporu svojich tvrdení k odvolaniu priložil ústrižky peňažných poštových poukazov, výpisy z účtu, potvrdenie o vydaní platobnej karty, poisťnú zmluvu.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky opätovne poukázal na skutočnosti uvádzané vo svojom odvolaní. Trval na tom, že navrhovateľka neosvedčila dôvodnosť svojho návrhu.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že výdavky odporcu na stravu nie sú také vysoké, ako to uvádza odporca. Odporca si stravu nakupoval na Slovensku pred odchodom do zahraničia. Z výpisu z účtu vyplýva, že odporca mesačne uskutočňuje výbery maximálne do sumy 200 Eur. Cestu trajektom hradí odporcovi zamestnávateľ. V zmysle dodatku č. 6 k pracovnej zmluve odporcu zamestnávateľ má bezplatne poskytovať odporcovi dopravu zo Slovenska do Stockholmu a späť, ubytovanie v Stockholme, dopravu na stanovisko, nástroje, ochranné pracovné oblečenie a obuv. Navrhovateľka sumu 1735,49 Eur vybrala z účtu odporcu z dôvodu, že túto sumu odporca dlžil jej rodičom za auto, na ktoré mu požičali. Navrhovateľka sa nevie zamestnať vo svojom odbore kvôli zdravotným problémom. K vyjadreniu priložila čestné vyhlásenie jej rodičov, lekárske správy a dodatok č. 6 k pracovnej zmluve odporcu zo dňa 24.09.2015.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) v zmysle zásad ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnuté rozhodnutie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. a zistil, že uznesenie je vo výrokoch vecne správne.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové

pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Predbežným opatrením sa poskytuje iba dočasná úprava, nie definitívna. Súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa uskutočňuje formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

Dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia môžu byť nasledovné skutočnosti:

- 1/ ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov
- 2/ ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov treba rozumieť stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

V danom prípade bola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, že navrhovateľka a odporca sú manželmi, pričom odporca si neplní svoju vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke v rozsahu, ktorá mu vyplýva z platných právnych predpisov.

Ust. § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. v prípade predbežného opatrenia modifikuje vo vzťahu k ust. § 71 ods. 1 zákona o rodine rozsah vyživovacej povinnosti medzi manželmi na nevyhnutnú mieru.

Pri určení výšky výživného sa prihlada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnenými potrebami pri určovaní výšky výživného pre účely predbežného opatrenia sú iba základné a najnutnejšie hmotné potreby pre život človeka ako jedlo, hygienické potreby, bývanie, zdravotná starostlivosť. Navrhovateľka v konaní osvedčila, že výška mesačného preddavku za služby spojené s užívaním bytu, v ktorom býva predstavuje sumu 117,42 Eur. Prehlásila, že náklady na stravu, lieky, hygienické a zdravotné potreby predstavujú mesačne sumu minimálne 100 Eur. Keďže výdavky spojené s úhradou za služby mobilného operátora a nákup ošatenia nie je možné považovať za nevyhnuté, na rozhodovanie o výške výživného vplyv nemajú. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že má výdavky spojené s cestovaním, výšku týchto výdavkov však nijako neosvedčila. Rovnako výdavky na jej maloletého syna nebolo možné zohľadniť, keďže nejde o výdavky, ktoré vznikajú v súvislosti s uspokojovaním jej vlastných potrieb. Uspokojovanie potrieb maloletého syna predstavuje plnenie jej vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, ktorú majú obaja rodičia, teda tak matka ako aj otec, pričom vyživovaciu povinnosť jedného z rodičov nie je možné preniesť na druhého rodiča. Každý rodič si bez ohľadu na svoju finančnú, sociálnu situáciu musí plniť vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu v rozsahu minimálne 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa (§ 62 ods. 1 až 3 zákona o rodine). Zároveň z odvolania odporcu vyplýva, že odporca bol predbežným opatrením vydaným súdom prvého stupňa č.k. 19P/25/2016 zo dňa 16.02.2016 zaviazaný poskytovať maloletému výživné vo výške 200 eur mesačne. Z listinných dôkazov predložených odporcom vyplýva, že odporca si vyživovaciu povinnosť voči maloletému synovi plní.

Navrhovateľka nie je zamestnaná, nárok na dávky v nezamestnanosti ani iné sociálne dávky nemá.

Z potvrdenia zamestnávateľa odporcu vyplýva, že jeho priemerná mzda za rok 2015 dosahovala výšku 640 Eur mesačne. Odporcovi boli zároveň zamestnávateľom vyplácané cestovné náhrady, mesačne v priemere 1240 Eur.

Nakoľko finančná situácia odporcu je v porovnaní s navrhovateľkinou výrazne lepšia, je potrebné konštatovať, že navrhovateľka má nárok na poskytovanie manželského výživného zo strany odporcu v rozsahu, ktorý minimálne pokrýva zabezpečovanie jej základných životných potrieb.

Vzhľadom na nevyhnutné výdavky navrhovateľky spojené s bývaním, stravou a hygienickými potrebami, o ktorých existencii nemožno mať pochybnosti a s ohľadom na príjem odporcu, odvolací súd výšku výživného určenú dočasne súdom prvého stupňa považuje za primeranú, správnu. Príjem odporcu (v priemere 640 Eur mesačne) po zohľadnení mesačných výdavkov na maloletého syna (200 Eur), výdavkov spojených s uspokojovaním jeho vlastných potrieb (bývanie - 70 Eur, strava, a pod.) mu umožňuje poskytovať navrhovateľke výživné vo výške 200 Eur mesačne. Odporcovi sú zároveň pri vykonávaní práce v zahraničí poskytované cestovné náhrady, z ktorých je možné v plnej miere hradiť zvýšené náklady, ktoré odporcovi pri vykonávaní tejto práce vznikajú.

Záverom odvolací súd uvádza, že tvrdenia odporcu o čerpaní peňažných prostriedkov z účtu odporcu navrhovateľkou celkovo vo výške 2535,49 Eur môžu mať relevanciu a je potrebné sa nimi zaoberať pri rozhodovaní vo veci samej.

Za daného stavu odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva, keďže navrhovateľka ani odporca v odvolacom konaní neboli úspešní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.